

Sveta krava!

Vingt dieux!

15+

avtorica

Marina Katalenić Hočevar

Kinodvor.
Mestni kino.

Kazalo

Uvodna beseda	3
O filmu	4
Filmografski podatki	4
Kratka vsebina	4
Zanimivosti o filmu	4
Daljša vsebina	5
Kritike	7
Izhodišča za pogovor pred ogledom filma	8
V mestu in na podeželju	8
Naslov filma	8
Žanr in zvok filma	8
Izhodišča za pogovor po ogledu filma	9
Uvodni prizor	9
Totone	9
Oče	10
Marie-Lise	11
Tekmovanje	11
Ideja moškosti	12
Dodatne dejavnosti	13
Razprava: Domači kraj – oditi ali ostati	13
Fotografiraj domači kraj	13
Podeželje v likovni umetnosti in na fotografijah	14
Sir comté, kviz in značilne jedi	15
O alkoholu	15
Novo in staro: potrošnja	15

Kinodvor dovoljuje in spodbuja nadaljnjo uporabo gradiva za filmskovzgojne namene. Veseli bomo vaših odzivov, poročil o uporabi, konkretnih učnih priprav na film, predlogov in pripomb. Gradivo je oblikovano kot pomoč staršem ali strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Za vse druge uporabe nam pošljite pisno prošnjo na solski@kinodvor.org.

Kolofon | **Sveta krava** • Gradivo za učitelje in starše • *Avtorica*: Marina Katalenić Hočevar • *Uredila*: Barbara Kelbl • *Jezikovni pregled*: Mojca Hudolin • *Oblikoval*: Andraž Filač • *Slikovno gradivo*: Fivia, arhiv Kinodvora • *Izdala v elektronski obliki*: Javni zavod Kinodvor, *zanj*: Metka Dariš, april 2025.

Uvodna beseda

Film **Sveta krava**, lanski zmagovalec mladega občinstva na filmskem festivalu v Cannesu, prinaša avtentično zgodbo o odraščanju v osrčju agrarne Francije v departmaju Jura. Režiserka **Louise Courvoisier** je za svoj prvenec izbrala okolje, ki ga dobro pozna, saj je odraščala ravno v teh krajih. Morda je tudi to pripomoglo, da je ustvarila oprijemljiv filmski svet in like, za katere ves čas ogleda filma držimo pesti.

Totone in njegovi prijatelji so predstavniki mladih, ki ne dobijo pogosto prilike, da so kot junaki zastopani na filmskem platnu, a nas s svojo neposrednostjo v trenutku pridobijo. V filmu spremljamo njihova veselja in skrbi, pa tudi eksistencialne izzive, ki jih režiserka prikazuje iskreno, a vseskozi ohranja vitalnost, zaradi česar film uspešno krmari med različnimi žanri, ne da bi zdrsnil v stereotipe. Ravno nasprotno, marsikaterega razgali! Kljub specifikam kraja, kjer se film dogaja, pa je v njem hkrati univerzalnost, ki nagovarja vse (mlade), ne glede na to, kje odraščajo.

Film je odlično izhodišče za pogovor z dijaki o tematiki odraščanja in prevzemanja odgovornosti, prijateljstva in zagat ljubezni, o težavnih situacijah in načinu spopadanja z njimi ter o vplivu družinskega in družbenega okolja na slehernika. Pedagoško gradivo poleg tematsko zasnovanih vprašanj (tudi ob izbranih filmskih odlomkih) prinaša nabor raznovrstnih dejavnosti pred ali po ogledu filma.

O filmu

Filmografski podatki

slovenski naslov Sveta krava!

izvirni naslov: Vingt dieux!

država in leto produkcije: Francija, 2024

tehnični podatki: DCP, barvni, 90 minut, v francoščini s slovenskimi podnapisi

režija Louise Courvoisier

scenarij Louise Courvoisier, Théo Abadie, Marcia Romano

fotografija Elio Balézeaux

montaža Sarah Grosset

glasba Linda in Charlie Courvoisier

producent Muriel Meynard

igrajo Dimitri Baudry, Maïwene Barthelemy, Mathis Bernard, Clément Favreau, Luna Garret

distribucija Fivia

festivali, nagrade Cannes (nagrada mladih v sekciji Posebni pogled), nagrada cesar za najboljši prvenec in mlado igralko, Valladolid (najboljši igrani film), Karlovi Vari, Buenos Aires

Kratka vsebina

Totone je brezskrben najstnik, ki odrašča na francoskem podežlju. Bolj kot delo na kmetiji mu je pomembno druženje – dirkanje s predelanimi starimi avti, popivanje in zabave na veselici ter v lokalnem disku. Ne opazi, da postaja podoben svojemu očetu, mlekarju in šarmantnemu pijancu. Nenadoma pa oče umre in Totone mora poskrbeti za sedemletno sestrice Claire ter zaslužiti za preživetje. Ko odkrije tekmovanje v izdelavi sira comté z visoko denarno nagrado, se loti posla. Umije stare, zapuščene očetove lonce, brska po spominu in po spletu za navodili. Pomagata mu prijatelja, mleko pa ukradejo kar na bližnji kmetiji, ki jo upravlja mlada Marie-Lise. V trenutku, ko se Totone in dekle poljubita, pa se stvari zapletejo.

Zanimivosti o filmu

Režiserka **Louise Courvoisier**, ki je tudi sama odraščala v francoskem departmaju Jura, je navdih za svoj prvenec črpala iz skupnosti, ki jo dobro pozna. O Totonu in prijateljih pove, da so kot njeni vaški kolegi. Večina je predčasno pustila šolo, da bi delala na družinski kmetiji. Veliko jih je živelo tudi v težkih razmerah. Pravi, da je želela te mlade ljudi, ki so redko zastopani v filmih, predstaviti – na pozitiven način.

Vsi igralci v filmu so naturščki. Ekipo je objavila odprti razpis s povabilom na avdicijo v departmaju Jura; tudi sami so obiskovali avtomobilске dirke in kmetijske sejme, da bi našli prave igralce. **Clément Faveau**, ki igra Totona, dela na perutninski farmi. Režiserka ga je spoznala na kmetijski šoli in ga prepričala, naj sprejme glavno vlogo. Za vlogo sestre Claire se je srečala z veliko kandidatkami, na koncu pa se je odločila za **Luno Garret**, dekle iz njene vasi. **Maïwène Barthélémy**, ki igra Marie-Lise, je študirala agronomijo. Poleg tega se je z neverjetno spontanostjo vživela v lik, zato je bila očitna izbira za vlogo. Celo gospa, ki igra vlogo sirarke, je iz režiserkine vasi, dela pa kot paznica v zaporu.

Režiserki je bilo zelo pomembno, da verodostojno prikaže »dokumentarni vidik« filma; posnetek izdelave sira ali telitve. Sploh telitev je bila izziv za igralko (čeprav je kmetica) in za ekipo, saj so jo želeli predstaviti avtentično, ne da bi pri tem ogrožali žival.

V nastanek filma je bila vključena vsa režiserkina družina. Sestra **Ella Courvoisier** je poskrbela za scenografijo, z njo pa je sodeloval tudi brat **Pablo**. Glasbo sta napisala drugi brat in mama: **Charlie** in **Linda Courvoisier**; starši so bili namreč poklicni klasični glasbeniki, preden so postali kmetje. **Loise** pravi, da rada dela z družino, saj mora biti obkrožena z ljudmi, ki jim lahko zaupa.

Film je bil premierno prikazan v Cannesu, na enem najprestižnejših evropskih filmskih festivalov, kjer je prejel nagrado mladih v sekciji Posebni pogled.

Daljša vsebina

Antoina (Totona), 18-letnega mladeniča, spoznamo ob točilnem pultu kmetijskega sejma, kjer se brezskrbno zabava s prijatelji in z dekleti. Živi z očetom in mlajšo sestro na francoskem podeželju, v osrčju Jure, znane po kravjereji in siru comté. Tudi njegov oče ima manjšo sirarno, a Totona posel ne zanima. Domov se vrača v zgodnjih jutranjih urah, ko se oče že odpravlja na delo. Kljub temu da sin v družini ne prevzema odgovornosti, z očetom ni v konfliktnem odnosu, prej redkobesednem. Vroče poletne dni Totone preživlja z najboljšima prijateljema Jean-Yvesom in Francisom, s katerima

se zvečer odpravi na vaško veselico. Tam je tudi vidno opit Totonov oče. Sin očeta pospremi do avta in se hitro vrne na zabavo, a tudi nadaljevanje večera ne gre po njegovih načrtih. Dekle, s katero je preživel noč, ima novega spremljevalca, ki se iz Totona norčuje, ta pa mu v afektu razbije kozarec na glavi. Pri begu pred jeznimi zasledovalci mu pomagata prijatelja, ob tem pa opazijo prometno nesrečo, v kateri se je smrtno ponesrečil Totonov oče.

Po skromnem pogrebu se za Totona začne novo življenje. Kot polnoletna oseba mora prevzeti skrb za finančno preskrbljenost in mlajšo sestro. Prijatelj pokojnega očeta mu omogoči delo v lokalni sirarni. Njen lastnik je oče fanta, s katerim se je Totone na usodno noč sprl, zato ga ta skupaj z bratom pretepe. Po maščevanju so računi vsaj na videz poravnani in Totone nadaljuje delo. A prehod v odraslost mu povzroča težave. Zdi se, da mlajša sestra ve več o nekaterih stvareh kot on. Noč pred prvo zadolžitvijo popiva s prijateljskima in nato mačkast vozi tovornjak, s katerim zbira mleko pri lokalnih kmetih. Med njimi je tudi Marie-Lise, lastnikova hči, ki vodi lastno kmetijo. Ob ocenjevanju sira Totone zopet napade enega izmed sinov, ko ga ta užali. Pošljejo ga ven, Marie-Lise, ki mu je očitno naklonjena, pa mu sledi na traktorju. Totona, ki je zdaj brez službe, prevzame zamisel, da bi izdelal najboljši comté, za kar je ponujena nagrada 30.000 evrov. A pot do te bližnjice je še vedno dolga. Doma najde star kotel, redke inventar očetove sirarne, ki ni bil prodan. Traktor odkupi nazaj s pomočjo Jean-Yvesa, ki proda svoj dirkalni avtomobil, mleko pa želi pridobiti s krajo od Marie-Lise. Med obiskom ji ukrade ključke, Marie-Lise pa ga nepričakovano poljubi. Totone se odzove na poljub, a mu v spolnosti ne gre dobro; pobudo mora prevzeti dekle in ga voditi. Totone pozneje s pomočjo prijateljev ukrade mleko. Ker prvi poskus izdelave comtéja zaradi nepoznavanja procesa ni uspešen, se spet vrne na kmetijo. Preden postaneta intimna, Marie-Lise opazi, da je Totone ves poklapan. Ko se ji izpove glede svojih občutkov, ga namesto pomilovanja strezni in spodbudi, naj se loti pravega dela. Totonu njena podpora in nova samozavest pomagata pri ustvarjanju boljšega odnosa z dekletom. Totone se s sestrice in prijateljskima udeleži predstavitve izdelave sira, kjer izve za ključno sestavino – sirilo. Z Marie-Lise se vse bolj zblížujeta, a še vedno ji krade mleko in sirilo. Tudi naslednji poskus izdelave sira ne uspe. Ko se zopet pripravlja na krajo, pa je situacija drugačna. Krava se pripravlja na telitev in Marie-Lise je pokonci. Totone jo prepriča, da za nekaj časa zaspi, vmes pa prijateljskima odnese ključke. Zato prepozno zbudi Marie-Lise, ki vešče pomaga kravi pri porodu. Vmes zaslišita zvok tovornjaka – njena brata sta prišla po mleko. Totone se takrat odloči, da ji prizna krajo, in pove, da so njegovi prijatelji ravno pri njej. Hitro stečeta v hlev, kjer ustavita prepir. Marie-Lise bratoma zapove, naj spustita storilce, razburjenega Jean-Yvesa pa ustavi Totone, zato se stepeta. Naslednje jutro sestrice Claire Totona prepriča, da še enkrat poskuša narediti sir – in tokrat jima uspe. Vendar Totone ob poskusu prijave na tekmovanje izve, da mora biti vpisan v register proizvajalcev, postopek pa lahko traja več let. Sestra košček njunega sira skrivaj ponudi pokuševalcu, ki ga pohvali. Totone vztraja naprej in obišče sirarko, pri kateri je spremljal izdelavo sira; prosi jo za nasvet. Pri tem izvemo, da želi nadaljevati očetovo delo. Svoj prvi comté nato podari Marie-Lise. Totone se s sestro odpravi na avtomobilsko dirko Jean-Yvesa, kjer je tudi Marie-Lise. Po Totonovi pomoči prijatelju med dirko in njegovi zmagi vse kaže, da bo prijateljstvo obnovljeno. Pri odhodu mu Marie-Lise pokaže oprsje in oba se nasmejata.

Kritike »Film **Sveta krava!** bi težko umestili le v en žanr, saj je daleč od lahkotne komedije o prigodah mladostnikov na francoskem podeželju, pa tudi od resne drame o njihovem odraščanju – ponuja preplet kompleksnih okoliščin, v katerih se znajdejo najstniki, ki nenadoma zaživijo na kmetiji brez pomoči odraslih, njihov boj za obstanek v zahtevni industriji pridelave sira, pa tudi hudomušen vstop v svet spolne dozorelosti in pridobivanja socialnih statusov./.../ Pohvaliti velja spontano igro nekoliko plahega rdečeličneža in suverene rdečelaske, ki poskrbita tudi za zabaven konec filma. Ta nam da vedeti, da bolj kot tekmovalnost štejejo duhovitost, pomoč v težavah in iskreno prijateljstvo.«

– Miša Gams, Gremo v kino

»Tridesetletna režiserka je tako svoj uspeh podobno kot mnogi nizkoprorračunski prvenci dosegla prav s tem, da je gradivo črpala iz okolja, v katerem je odraščala, s tem pa je svetu na doživet način predstavila čare in specifike svoje regije. Življenjske dileme, s katerimi se sooča protagonist, se pravzaprav ponujajo že skorajda kot dokumentarističen portret mladih na francoskem podeželju. Prav ta dotik ruralnega okolja pa filmu Sveta krava prinese unikaten pečat v gosto naseljenem žanru mladinskih filmov o odraščanju.«

– Matic Majcen, Večer

Izhodišča za pogovor pred ogledom filma

V mestu in na podeželju

Kako si predstavljate mladost v mestu ali na podeželju? Razmislite, kateri stereotipi so vezani na mlade iz teh dveh (različnih) okolij. Kako preživljajo prosti čas? Katero glasbo radi poslušajo, kako se oblačijo? Kakšne so njihove vrednote? Ali sta mesto in podeželje dandanes (tako) različni okolji? Ali menite, da so bile razlike včasih večje? Zakaj? Delite svoja opažanja v razredu. Če so v razredu dijaki, ki prihajajo iz mesta in podeželja, lahko preverite stereotipe. Ali držijo?

Naslov filma

Slovenski naslov filma je **Sveta krava!**, originalni pa **Vingt dieux!**. Gre za kletvico, značilno za francoski departma Jura, kjer se film dogaja, izraža pa presenečenje. Dobesedni prevod je »*dvajset Bogov*«, bogokletnost pa je v tem, da govori o dvajsetih bogovih namesto o enem. Zakaj mislite, da je bil naslov **Sveta krava!** izbran za slovenski prevod? Na kaj vas ta izraz spominja? Ali poznate tudi slovenske kletvice, ki so vsaj na videz blage? Poskušajte jih naštet in odkriti njihovo etimologijo.

Žanr in zvok filma

Pri nastajanju **glasbe za film** je družina Courvoisier iskala zvoke, značilne za žanr vesterna, saj si je režiserka svoj film zamislila na ta način – vendar brez sposojanja vseh žanrskih določil. Poskušajte naštet čim več **značilnosti vesterna**: kje se dogaja, kakšni so liki, katere so teme itd.

Poslušajte originalno glasbo za film [na povezavi](#). Ali najdete asociacije na žanr vesterna? Kakšna sta melodija in ritem? Katere občutke vzbuja glasba? Poslušajte posnetek še enkrat, tokrat z zaprtimi očmi, in pustite domišljiji prosto pot. Kakšne prizore ste si »naslikali« ob glasbi? Je šlo za enega človeka ali množico? Je bilo dogajanje umeščeno v mesto ali na podeželje? Delite in primerjajte izkušnje med seboj.

Izhodišča za pogovor po ogledu filma

Uvodni prizor Uvodni prizor se začne z nenavadno podobo – vidimo tele v avtu. Kamera nato sledi mimoidočemu moškemu, ki se ob glasni glasbi pomika skozi množico mimo različnih prizorišč, dokler ne pride do cilja in dostavi sod s pivom na točilni pult, ob katerem sloni Totone s prijateljskima. Gre za **kader sekvenco**, v kateri kamera posnema kontinuiran pogled očesa, brez montaže. Režiserka nas v uvodnem prizoru seznani z glavnim junakom, poleg tega pa nam poda ključne informacije glede okolja in atmosfere. Ali je uvodni prizor posnet na drugačen način kot preostanek filma? Po čem se razlikuje? Ali doživljamo film drugače, ko gledamo neprekinjen posnetek? Ali drugače doživljamo sebe kot gledalca, ko kamera sledi zatilju človeka? Ali je tak prizor težje posneti? Argumentirajte. Zakaj bi se režiserka lahko odločila posneti kader sekvenco? Oglejte si znova uvodni prizor. Pozorno tudi poslušajte. Kaj vse izvemo o glavnemu junaku? Kakšen je, kaj rad počne? Ali ga tako doživimo tudi v nadaljevanju filma? Kaj izvemo o okolju, v katerega je film umeščen? Kako vemo, da se nahajamo na podeželju? Kakšno je vzdušje v uvodnem prizoru? Ali se nadaljuje skozi ves film? Na koncu filma spremljamo Totonovo zatilje. Bi lahko v tem našli kakšno simboliko?

Totone Osemnajstletni Totone se brezskrbno zabava s prijatelji, a se njegovo življenje po očetovi smrti spremeni, saj mora prevzeti odgovornost zase in za sestro Claire. Prehod v odraslost mu povzroča preglavice, a mu poleg najboljših prijateljev Jean-Yvesa in Francisa (skupaj so v dobrem in v slabem) pomagata tudi očetov prijatelj in (za sedemletnico izjemno zrela) sestra. Poleg odgovornosti doma in v službi se bo moral naučiti nadzorovanja izbruhov jeze in se konstruktivno soočiti s težavami, brez umika ali popivanja. A zdi se, da še vedno išče bližnjice. Navedite nekaj težav in izzivov, s katerimi se Totone sooči v filmu. Na kakšen način se spopada z izgubo očeta? Kako se privaja na zadolžitve delovnega mesta? Kaj pa na skrb za sestro? Zakaj krade mleko? Ali Totone v teh primerih ravna konstruktivno ali nekonstruktivno? Kako bi lahko še odreagirala? Kdo vse mu pomaga v teh situacijah in kako? Čeprav je Totone polnoleten, to ne pomeni, da je tudi zrel. Kaj pomeni biti zrela oseba? Zakaj mislite, da se Totone izogiba odgovornosti ali izbira bližnjice za razliko od npr. Marie-Lise? Kakšno vlogo imajo pri tem družina, prijatelji, ambicije, socialne razmere itd.? Katere odgovornosti pa vi prevzimate v svojem življenju in družini? katerih vam še ni treba? Ali se jih veselite ali vas je (katerih) tudi strah? Kakšno mnenje ima Totone o sebi? Kakšne povratne informacije dobi od okolice? Kako to vpliva na človeka? Ali skozi film opazimo, da se Totone spreminja v bolj odgovorno osebo? Kaj vse mislite, da je botrovalo temu? Navedite nekaj primerov, ko Totone ravna konstruktivno.

Oče Totonov oče je samohranilec, ki ima v lasti manjšo sirarno. Spoznamo ga, ko pobere Totona po zabavi, preden začne svoj delovni dan. Sina vpraša, ali bo bruhal, potem pa večino časa preživita v tišini. V pogovoru očeta s kolegom slišimo komentar, »Samo pije«, kolega pa očetu odvrne: »Ti se oglašáš.« Kmalu vidimo očeta na veselici, kjer je vidno opit. To vidijo tudi ostali in Totonu je nerodno, zato očeta pospremi do avta. Pozneje izvemo, da se je smrtno ponesrečil v prometni nesreči. Znova si oglejte prizor, v katerem spoznamo Totonovega očeta. Kaj vse izvemo o njem? Kakšen oče je? Ali se zaveda, kako sin preživlja noči? Kakšen je njegov odnos do tega? Kje v prizoru to vidimo? Ali bi moral ravnati drugače? Ali pričakuje/zahteva pomoč od sina? Zakaj mislite, da je tako? Kako bi opisali njun odnos na podlagi prizora? Se pogovarjata? Prihajata v konflikte? Si pomagata?

Kako izvemo, da oče pije? Zakaj menite, da to počne? Kako se Totone počuti ob tem? Zakaj Totone pije? Zakaj mislite, da želi očeta spraviti domov z zabave? Zakaj ne gre do avta, ko zagleda prometno nesrečo? Zakaj menite, da Totone spremeni mnenje in želi nadaljevati očetov poklic? Ali lahko odnos, ki sta ga imela z očetom, doživimo na drugačen način kot na začetku filma?

Marie-Lise Marie-Lise je daleč od stereotipnega ženskega lika. Je samozavestna, neposredna in dobro ve, kaj želi. Sama vodi kmetijo, prosti čas (ki ga nima veliko) preživlja v družbi bratov. Tudi na večer, ko pride do spora, sedi za istim omizjem kot Aurore, a ji Totone ne namenja pozornosti. Vseeno kmalu vstopita v odnos, v katerem ima slednji še alternativni cilj. Počasi se njun odnos pogloblja in Totone z njo deli svoje tegobe. Potem pa njegova skrivnost pride na dan.

Razmislite, katere so stereotipne lastnosti ženskih likov. Kako bi opisali Marie-Lise? Ali je kateri od ženskih likov v filmu blizu kriterijem? Kako se Marie-Lise razlikuje od Aurore (vizualno in značajsko)?

Kdo naredi »prvi korak« v odnosu, Totone ali Marie-Lise? Ali je to v skladu s stereotipnimi moško-ženskimi vlogami? Razmislite o tem tudi ob ogledu prizora pogovora na senu. Bodite pozorni na dialog: kaj kdo pove, kakšna je telesna govorica, koga bi označili za pasivnega in koga za aktivnega? Kako Marie-Lise komunicira s Totonom? Je skrbna? Je (preveč) iskrena? Kako ta pogovor vpliva na Totona? Ali bi lahko bil pogovor razlog, da Totone uspe doživeti erekcijo? Zakaj?

Totone sprva ne izkaže zanimanja za Marie-Lise. Zakaj (vse) je vstopil v odnos njo? Ali je njegovo priznanje glede kraje zgolj način, da si olajša vest, ali bi lahko pomenilo še kaj? Kako se Marie-Lise odzove na njegovo priznanje? Kako bi se vi odzvali? Kako ste razumeli zaključni prizor? Ali mu je Marie-Lise odpustila? Če je tako – zakaj?

Tekmovanje Totona ne zanima očetov poklic, a se po njegovi smrti ukvarja samo s tem. Najprej je pomočnik v sirarni, potem pa se odloči, da bo izdelal najboljši comté za 30.000 evrov. Mleko krade Marie-Lise, ne more pa ukrasti večšine izdelave sira. Tako se ob napakah počasi uči o postopku, pri tem pa se pokaže njegova vztrajnost. Ob prijavi na tekmovanje Totone izve za obsežne birokratske postopke, ki so potrebni, da postaneš registrirani proizvajalec. Sirni kolut podari Marie-Lise, a ta verjetno ne bo edini, ki ga bo izdelal, kot izvemo v pogovoru s starejšo sirarko.

Zakaj se Totone odloči, da bo poskušal izdelati najboljši comté? Si želi premagati izziv ali gre za bližnjico do hitrega zaslužka? Poskušajte čim bolj natančno obnoviti proces izdelave comtéja. Katere surovine, pripomočke in informacije je potreboval in kje jih je dobil?

Oglejte si znova prizor ob poskusu prijave na tekmovanje. Pod kakšnimi pogoji se lahko njegov sir imenuje comté? Kako lahko postane registriran proizvajalec? Zakaj so merila tako stroga? Prizor ustavite na kadru, kjer Totone in Claire hodita med urejenimi stolpi kolotov sira. Kako ta na simboličen način prikaže razdor med Totonovo željo, da sir prijavi na tekmovanje, in reguliranimi sistemi živilske industrije? Kako se razlikujejo ljudje in prostori, kjer sir proizvajajo in kjer ga ocenjujejo? Kam bi raje spadali?

Ali Totona doživimo v drugačni luči, ko spremljamo njegov podvig? Zakaj mislite, da Totone želi nadaljevati z očetovim poslom? Ali res ne ve, kaj drugega bi počel, kot pravi sam, ali pa bi lahko šlo še za kaj drugega?

Ideja moškosti

Marie-Lise se ne trudi, da bi ustrezala idealu ženskosti. Ideja moškosti pa zavestno ali nezavedno vpliva na Totonovo vedenje in vrednote. S prijateljema popiva brez meja, hodi na veselice in se na videz brezskrbno spušča v spolne odnose. Pogovori s prijatelji večinoma potekajo o istih vsebinah, z njima Totone ne spregovori o težavi z erekcijo ali o smrti očeta (Jean-Yves da pobudo). Pogovori z očetom so redkobesedni, ob njegovi smrti pa le stežka razberemo Totonovo čustveno stanje.

Razmislite o taki ideji moškosti; katere lastnosti ima tak »moški«? Katere vrednote ima? Kaj pri moškem ni zaželeno? Zakaj Totone ne spregovori s prijateljema o svojih težavah? Kakšen odnos ima do alkohola? Kaj pa do spolnosti? Kje v filmu to vidimo? Kako se Totone odzove, ko je užaljen ali pretepen? Kako se vede na očetovem pogrebu? Ali kaj od naštetega velja tudi za Totonovega očeta? Ali »kalup« moškosti vpliva pozitivno ali negativno na Totona?

Kako nam posredujejo idejo moškosti/ženskosti, da jo ponotranjimo tudi na nezavedni ravni? Kakšno vlogo imajo pri tem družina, vrstniki, mediji itd.? Kako ti stereotipi vplivajo na nas? Zakaj obstajajo? Kako reproducirajo družbene/spolne vloge? Kako spodbujajo potrošnjo?

Dodatne dejavnosti

Razprava: Domači kraj – oditi ali ostati

Režiserka **Louise Courvoisier** je film **Sveta krava** posvetila ljudem, ki so ostali v njenem domačem kraju. Veliko ljudi se vsaj enkrat v življenju vpraša, ali ostati v kraju, kjer so odraščali, ali ne. V razredu organizirajte **razpravo na temo: Domači kraj – oditi ali ostati**.

Skupaj pripravite izhodišča, na podlagi katerih se bodo dijaki poglobili v problematiko in poskušali sestaviti čim močnejše argumente za svoje stališče. Predlagana izhodišča so lahko: bližina družine in prijateljev, možnosti šolanja in zaposlitve, zabava in prosti čas, kulturna ponudba, bližina narave itd. Vsaka skupina naj ob ponujenih izhodiščih predstavi svoje argumente. Lahko izdelajo tudi PPT ali plakat in besedilo podkrepijo še s slikovnim gradivom.

Fotografiraj domači kraj

Skozi film ne spoznamo le glavnih junakov. Posredno spoznavamo francoski departma Jura in tamkajšnje življenje: zeleno pokrajino, prebivalce, tradicijo sirarstva, kmetijske sejme, avtomobilске dirke itd. Naredite **fotografsko razstavo o vašem domačem kraju**. Fotografirajte prostor ali stvar, ki predstavlja bistvo vašega domačega kraja, ujemite pokrajino v posebnem času dneva, zabeležite vsakdanje dogodke ali utrip kraja ob posebnih prireditvah. Lahko se odločite tudi za kritični pristop in opozorite na pozabljene, nelaskave kotičke. Poimenujte svoje delo, nato pa postavite razstavo na šolskem hodniku. V navdih pri iskanju motivov in načinov fotografiranja so vam lahko spodnja likovna dela in fotografije. Ogled del Stojana Kerblerja lahko še razširite, saj je ustvarjal v naših krajih.

Podeželje v likovni umetnosti in na fotografijah

Kako je predstavljeno življenje kmetov in proizvajalcev sira na filmu? Je težaško ali idilično? Ali oboje? Kmečko delo je bilo skozi zgodovino velikokrat motiv umetniških del.

Oglejte si znane upodobitve in odgovorite na vprašanja: Kako se delo imenuje? Kdo je avtor in kdaj je delo nastalo? Kaj prikazuje? Kako je predstavljeno kmečko delo/življenje/prebivalstvo? Kakšno je vzdušje na sliki? Primerjajte dve poljubni deli. V čem sta različni/podobni? Delite vaše asociacije ob podobi s posamezne slike ali fotografije. S pomočjo interneta raziščite njeno zgodovinsko ozadje.

Pieter Bruegel starejši: Kmečki ples

Pieter Bruegel starejši: Žanjci

Jean-François Millet: Angel gospodov

Vincent van Gogh: Jedci krompirja

Ivan Grohar: Sejalec

Arthur Rothstein: Peščeni vihar

Stojan Kerbler: Krompir

Sir comté, kviz in značilne jedi

Glavni junak filma želi izdelati najboljši comté – sir, značilen za departma Jura na francosko-švicarski meji. Francija je znana po mnogih sirih, ravno tako druge države: Italija je domovina parmezana, Švica ementalca, Nizozemska gavde itd. Koliko veste o različnih vrstah sirov, njihovem poreklu in procesu nastanka? Poznate zgodovino sira? Na internetu pridobite čim več zanimivih informacij in **sestavite zabaven kviz o siru**. Vanj vključite tudi slovenske sire. Ali poznate slovenska zaščitena živila (in jedi)? **Preverite seznam**, spoznajte različne kategorije in njihove označbe. Ali je kakšno živilo (ali jed) **značilno za vaš kraj/regijo**? Poskušajte izvedeti čim več o sestavinah in procesu izdelave. Pobrskajte po internetu ali poiščite osebo, ki ima izkušnje na tem področju. **Naredite intervju ali posnemite kratek film** o izdelavi tega živila/jedi.

O alkoholu

Oglejte si kratki animirani film Špele Čadež, **Nočna ptica** ([povezava](#)), ki se dotakne problematike alkohola skozi humor. Protagonist jazbec se je najedel prezrelih hrušk in vinjen vozi avto. Kakšno je vzdušje v filmu? Kako ste se počutili med ogledom filma? Kakšno vlogo ima pri tem filmski jezik? Kako poustvari izkušnjo opitosti? Ali ima film sporočilo? Ali lažje razmišljamo in spregovorimo o težavnih temah, ko je tematika prikazana na humoren način? Argumentirajte. Preberite intervju z ustvarjalko: [Pijani jazbec kot ogledalo alkoholizma](#).

Ali je pitje alkohola tabu tema? Kaj pa alkoholizem? Kje je meja med njima? **Charles Bukowski** v knjigi **Ženske** o problematiki alkohola zapiše: »Če se zgodi nekaj slabega, piješ, da pozabiš. Če se zgodi nekaj dobrega, piješ, da proslaviš. Če se ne zgodi nič, piješ, da bi se nekaj zgodilo.« Se strinjate z zapisanim? Kaj vse je avtor želel povedati s tem? Ali se spomnite kakšnega prizora v filmu **Sveta krava**, ki podpira njegovo trditev? Kdaj in zakaj junaki pijejo? Kako pa ocenjujete problematiko v Sloveniji? Ali je alkohol preveč družbeno prisoten/sprejemljiv?

Preberite si še angleško pesem [Bluebird](#) **Charlesa Bukowskega** in jo interpretirajte. O čem govori? Kdo ali kaj je »Bluebird«? Kako vpliva na avtorja? Pesem se zaključi s trditvijo in z vprašanjem. Ali verjamete, da avtor nikoli ne joče? Kako razumete njegovo vprašanje, ali mi jočemo? Jočemo lahko vsi, ni pa to pri vseh družbeno sprejemljivo. Kje ste to videli v filmu? Kako se pesem nanaša na vprašanje moškosti?

Poskusite sami napisati pesem, vezano na tematiko filma. Lahko je posvečena domačemu kraju, prijateljstvu ali ljubezni, težavam in stiskam itd. Kot pri Bukowskem tudi tu ni nujno, da ima pesem rimo.

Novo in staro: potrošnja

Jean-Yves, Totonov prijatelj, je večš mehanik in sam predela stari avtomobil, da sodeluje v posebnih avtomobilskih dirkah. Tudi v Sloveniji lahko najdemo navdušence, ki popravljajo stara vozila in jih pokažejo ob posebnih prilikah. Oglejte si del kratkega dokumentarnega filma **Naš ljubi traktor** ([povezava](#), v celoti ali pa npr. del od 12' do 20'), ki predstavi tekmovanje starih restavriranih ali predelanih traktorjev in njihove udeležence.

Ali se vam zdi, da se prehitro odpovemo starim predmetom zavoljo novih? V katerem primeru kupite nov predmet (npr. oblačilo ali telefon) – ko ni več uporaben ali ko se ga naveličate? Na kakšen način proizvajalci to spodbujajo in prek katerih kanalov? Kaj je njihov cilj?

Ali poznate koga, ki je večš v popravljanju ali predelavi predmetov – prijatelja, soseda, starega starša? Imate sami takšna znanja? Fotografirajte izdelke in jih predstavite sošolcem. Kako so bili videti nekdaj in kako danes. Kako je potekal proces? Katera znanja in veščine so potrebovali izdelovalci? Kako se človek počuti, ko mu to uspe?

Več o Kinodvorovih programih za mlada občinstva:
[Kinodvorov šolski program](#)
[Kinobalon, program za otroke in mlade](#)
[Kinotrip, program mladi za mlade](#)
[Kinoigrišče](#)